

(посередник) тощо. Випадають з ужитку і змінюються одним словом цілі гнізда синонімів, зокрема слово *нонсенс* витіснило *безглуздя*, *дурницю*, *маячню*, *недоладність*, *нісенітницю*.

Відбувається не поповнення мови, а заміна, не розвиток, а поступове витіснення. Погортавши словник Бориса Грінченка, пересвідчуємося, які колосальні лексичні й духовні масиви нами забуто за якесь одне століття. Коли штучно прискорюється плин мови, культура змушена дедалі частіше з неабиякими втратами перекладати саму себе. Ми вже оновлюємо перекладами мову Григорія Сковороди, читаємо «Енеїду» Івана Котляревського за доданням до неї словничком, отже, незабаром муситимемо тлумачити Тараса Шевченка. Цікаво, з якої мови і якою перекладатимуть на землі Кобзаря років через 100, 200, 500?

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА: АКТУАЛЬНІСТЬ СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Доп. - к. філол. н., доц. СФ ХНУВС

Василенко В.А.

Концепція розвитку юридичної освіти в Україні передбачає підготовку висококваліфікованих юридичних кадрів, здатних до активної, творчої участі в державно-правовому житті, які володіють політичною, правовою і, що надзвичайно важливо, належною мовною культурою. Не варто забувати про те, що мовлення людини - це своєрідна візитна картка, яка дає змогу судити про освіченість, ерудицію, начитаність тощо.

Зрозуміло, що правознавцям треба найперше добре знати те, що має значення для розв'язання різноманітних юридичних справ, тобто зміст конкретних законів, порядок здійснення юридичних процедур тощо. При цьому слід постійно пам'ятати, що вузькопрофесійна підготовка не лише збіднює інтелектуальний потенціал фахівця-юриста, але й не відповідає характеру його професійної діяльності як соціально-публічної.

Важливу роль у формуванні мовної культури майбутніх працівників правоохоронних та судових органів має відіграти юридична лінгвістика, предметом якої є вивчення ролі і функцій

мови та мовлення в юрисдикційному процесі у синхронному й діахронному планах.

Удосконалення підготовки юристів у вищих навчальних закладах, що перебувають у підпорядкуванні як Міністерства освіти і науки України, так і окремих відомств, потребує негайного введення в навчальні плани ґрунтовного курсу „Юридична лінгвістика”, якому, на нашу думку, обов’язково має передувати пропедевтичний практичний курс української мови.

Які ж основні завдання юридичної лінгвістики як навчальної дисципліни? Серед найважливіших, думаємо, слід назвати такі: опанування методикою складання та редагування правничих текстів; вивчення методики проведення лінгвістичної експертизи законопроектів; вивчення основ законодавчої техніки; робота над підвищенням культури усного та писемного мовлення працівників правничих інституцій тощо.

Цей перелік, звичайно, не можна вважати повним. Подальший розвиток юридичної лінгвістики як науки достеменно розширюватиме коло завдань юридичної лінгвістики як навчальної дисципліни.

Викладене вище дозволяє зробити висновок, що в сучасних умовах юридична лінгвістика набуває особливого суспільного звучання, беручи разом з юридичними науками участь у розв’язанні корінних питань теорії і практики державно-правового розвитку. Мовну підготовку слід розглядати як обов’язковий елемент професійної підготовки правознавця, а тому не виникає найменшого сумніву щодо введення фундаментального курсу „Юридична лінгвістика” в навчальні програми вищих навчальних закладів, які готують фахівців-юристів.